

over til at drøfte Lovudkastets Enkeltheder, have troet at burde undersøge, om denne Beskatningsmaade overhovedet er tilraadelig og for tjener at antages, saaledes ansee vi det ogsaa for vor Pligt, med nogle faa Ord først at udtale vor Anskuelse i saa Henseende, og det saa meget mere, som det ikke er os ubekendt, at denne Beskatningsmaade har mange Modstandere, og at man søger at indtage Opinionen mod den.

Vi skulle i denne Henseende gjerne indrømme, at ogsaa Indkomsskatten, som Beskatningsmaade, har sine store Mangler, og til sin Gjennemførelse fordrer et Maskineri og Foranstaltninger, der ere byrdefulde eller ialtsind ubehagelige for de Afgiftspligtige; men den enkelte Beskatningsmaades Værd eller Hensigtsmæssighed kan ikke bedømmes ved en isoleret Betragtning af dens Bæsen og Følger. Dommen kan kun med nogenlunde Sikkerhed fældes, naar vi sammenligne de forskellige Beskatningsmaader, som Regjeringen kunde bringe i Forslag for at skaffe betydelige Ressourcer tilveie, naar Omstændighederne gjøre det uundgaaeligt at forsøge Skattebyrden. Paa denne Maade er det blevet os indlysende, at en Indkomsskat fortjener Fortrin for en Forsøgelse af de directe Afgifter, hvorved de Uligheder og Uretfærdigheder i de faste Eiendommers Beskatning, som Liden gennem Kjøb og Salg og ved Overdragelser havde udjevnet, vilde gjenoplives, medens de nye Paalæg, om de end kunne udredes af Indtægten, som Skatteobjecterne afkaste, dog i ethvert Tilfælde, tværtimod deres Hensigt, vilde have en uundgaaelig Indflydelse paa de Skattepligtiges Kapitalformue. Ved en Forsøgelse af de indirecte Afgifter, som skulde indbringe noget betydeligt, maatte det derimod langt snarere befrygtes, at Skattebyrden vilde blive liggende paa dem, der havde mindst Evne til at bære den, og man vilde derved usejlsbarligen ogsaa fjerne sig fra den Veie, som en sund Handelspolitik tilraader, og lægge Kræfternes Udvikling store Hindringer i veien. Dette forekommer os ligesaa unægteligt, som at det i vor Tid maa ansees som ethvert Finantsystems Opgave at bidrage til at befæste den almindelige Erkendelse af Beskatningsprincipets Retfærdighed; men dette vil ikke kunne

opnaaes, men tværtimod modarbejdes, naar Beskatningen ikke søger at omfatte alle Næringskilder og at ramme al Indtægt. Naar der saaledes tale saa vægtige Grunde imod at forsøge de almindelige directe og indirecte Afgifter for at bringe et betydeligt aarligt Tilskud tilveie, som Finansernes Tilstand maatte udkræve, vil der neppe kunne anvises nogen anden Veie til at naae et saa stort Resultat, end at indføre en Indkomsskat, der ligeligen søger at ramme al Indtægt, som tør antages at kunne bære en Afgiftsbyrde, og der gaaer ud fra en med Omstigt foretagen Undersøgelse af enhver Skattepligtigs virkelige Indtægt, medens en gradueret Klassekat, eller hvad dermed kan sættes i Lighed, og som ofte anbefales fremfor en Indkomsskat, gaaer ud fra en vilkaarlig Bedømmelse af Borgernes Formuesomstændigheder og Skatteevne, og maa i Virkeligheden føre til et Resultat, der er langt mindre overensstemmende med Retfærdighed.

Men foruden Spørgsmaalet, om man overhovedet burde erklære sig for eller imod Indførelsen af en Indkomsskat, var der endnu et andet, som Udvalget ikke kunde undlade at gjøre til Gjenstand for Overveielse, forinden man udtalte sig om Lovforslagets Enkeltheder. Udvalget maatte nemlig først besvare sig det Spørgsmaal, om det vilde være hensigtsmæssigt og føre til et practisk Resultat at paalægge Indkomsskatten ved Siden af en Krigsskat, der allerede rammer Størstedelen af Indtægtskilderne i større Grad, end det tilsigtes ved Indkomsskatten, for hvilken ogsaa alle, der havde svaret Krigsskat, enten deelviis eller ganske fulde blive fritagne. Vistnok kunde det ved første Bietast synes, at Indkomsskatten saaledes kunde blive et Supplement til Krigsskatten og komme til at udjevne dennes Uligheder, da netop de Indtægtskilder, som enten vare gaaede aldeles fri for Krigsskat eller i en usforholdsmæssig ringe Grad vare blevne rammede af denne, saaledes vilde blive tvungne til ogsaa forholdsmaæssigen at bidrage til den overordentlige Delse, som Omstændighederne havde gjort nødvendig. Men for Udvalgets Fleertal maatte det dog ved nærmere Betragtning snart vise sig, at dette Resultat ikke var saa let opnaaeligt som det